

Sygn. akt I CNP 20/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie skargi K. D. M. , M. D. P. i A. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 20 sierpnia 2014 r.,
sygn. akt V Ca (...), wydanego w sprawie
z powództwa K. D. M. , M. D. P. i A. K.
przeciwko Miastu W.
o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 grudnia 2016 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2014 r. oddalił apelację powódek K. D. M. , M. T. D. P. i A. K. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 20 maja 2013 r.

Od powyższego wyroku powódki wniosły skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym sformalizowanym, co wiąże się z jej specjalną, nadzwyczajną funkcją w systemie prawa. W części określającej jej treść powinna zawierać między innymi uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.), a brak tego elementu konstrukcyjnego stanowi samodzielną i wystarczającą podstawę odrzucenia skargi, a limine, jako dotkniętej istotną wadą nienaprawialną, w trybie właściwym do usuwania braków formalnych.

Przesłanka uprawdopodobnienia szkody, uregulowana w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., zostanie spełniona, jeżeli skarżący powoła w skardze nie tylko wszystkie znane mu fakty, które wskazują na związek między zaskarżonym wyrokiem a doznanymi wskutek jego wydania stratami lub utraconymi korzyściami, ale ponadto powoła dowody lub co najmniej ich surogaty, które uczynią twierdzenie o wyrządzeniu szkody wiarygodnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06, niepubl., z dnia 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06, Biuletyn SN 2006, nr 6, s. 8, z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 141, z dnia 22 listopada 2005 r., I CNP 19/05, niepubl., z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05, niepubl. i z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Ponadto nieuwzględnienie powództwa nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody, której rozmiary odpowiadałyby wysokości dochodzonego przez powoda roszczenia. Nieuzyskanie przez stronę żądanej w postępowaniu sądowym ochrony prawnej nie zawsze, bowiem będzie prowadzić do powstania uszczerbku majątkowego. Poniesienie takiego uszczerbku w związku z oddaleniem powództwa strona powinna wykazać (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., IV CNP 2/16, niepubl., z dnia 14 kwietnia

2016r., III CNP 2/16, niepubl., z dnia 20 listopada 2015 r., III CNP 20/15, niepubl., z dnia 10 grudnia 2010 r., III CKN 48/10, Biul. Sądu Najwyższego IC 2011/10/51, z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/2005, OSNC 2006, nr 6, poz. 110 oraz z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05, niepubl.).

Tak rozumianego obowiązku uprawdopodobnienia szkody skarżące nie zrealizowały. Zdaniem powódek szkodą jest utrata mieszkania o wartości 344.877 zł albowiem wyrokiem Sądu Rejonowego w W. w sprawie IC (...) orzeczono eksmisję z mieszkania komunalnego położonego w W. przy ul. R. A. K. z dwójką małoletnich dzieci. Ponadto oddalenie powództwa uniemożliwiło następcom prawnym najemcy sfinalizowanie sprzedaży lokalu będącego przedmiotem najmu i stanowiącego miejsce zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodziny skarżących. Natomiast szkodę mają uprawdopodobniać wyszczególnione w skardze dowody, z których ma wynikać, iż wypowiedzenie umowy najmu było bezskuteczne, lokal został przeznaczony do sprzedaży na warunkach, które zostały uzgodnione z najemcą, a mimo powyższego pozwana wystosowała wezwanie do upuszczenia mieszkania i uzyskała w sprawie IC (...) Sądu Rejonowego w W. wyrok eksmisyjny.

Przedmiotem sprawy objętej skargą było ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia umowy najmu poprzednicze prawnej powódek i w konsekwencji ustalenie istnienia umowy najmu, a nie orzeczenie eksmisji, do której odwołują się skarżące, celem uprawdopodobnienia szkody. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację od wyroku Sądu Rejonowego w W. przyjmując, iż powódki nie mają interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie, w rozumieniu art. 189 k.p.c., nie mogły, bowiem wstąpić w stosunek najmu, skoro nie zamieszkiwały w najmowanym lokalu, a zamieszkująca w lokalu wnuczka najemczyny A. K. nie należy do kręgu osób uprawnionych do wstąpienia w stosunek najmu po śmierci najemcy (art. 691 § 1 i 2 k.c.). Nie sposób podzielić argumentacji, jakoby szkodą powódek powstałą na skutek wydania zaskarżonego orzeczenia, była utrata mieszkania o wartości 344.877 zł, skoro z poczynionych w sprawie ustaleń, wynika, iż lokal był przedmiotem najmu i ani powódkom, ani ich poprzednicze prawnej nie przysługiwał do niego tytuł własności. Dodatkowo powódki K. D. M. i M. T. D. P. nie zamieszkiwały w lokalu, ich szkoda nie może, zatem polegać na utracie prawa

do zamieszkiwania w nim. Wprawdzie, skarżące twierdzą, iż ich poprzedniczka prawna nabyła prawo do nabycia lokalu na własność, które to prawo, mimo śmierci najemcy przysługuje im, jako następcom prawnym, ale przedmiotem sporu nie było zobowiązanie pozwanej do zawarcia umowy sprzedaży lokalu ani żądanie wypłaty odszkodowania za uchylenie się od zawarcia umowy sprzedaży, a skarżące pomijają, iż nabycie lokalu wiązałoby się z obowiązkiem uiszczenia ceny, której w swoich rozliczeniach nie uwzględniają. Nie sposób również szkody upatrywać w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu dotyczącym powódki A. K., (w wyroku eksmisyjnym oznaczonej, jako M. K.), skoro skarga nie dotyczy tego wyroku, od którego stronom, uczestniczącym w procesie o orzeczenie eksmisji, będzie przysługiwała skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem na zasadach ogólnych, w razie spełnienia przesłanek ustawowych. Niezależnie od powyższego przesłanka uprawdopodobnienia szkody nie może być budowana na kwestionowaniu podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia, którą Sąd Najwyższy jest związany (art. 424⁴ k.p.c.). Tymczasem uzasadnienie skargi w znacznej mierze nie uwzględnia tej zasady, skoro opiera się na kwestionowaniu ustalenia Sądu Rejonowego, podzielonego przez Sąd Okręgowy, iż M. D. nie zamieszkiwała w spornym lokalu, przez okres dłuższy niż dwanaście miesięcy, z czym wiązało się uprawnienie pozwanej do wypowiedzenia umowy najmu.

Z przytoczonych względów należało orzec jak w sentencji (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).